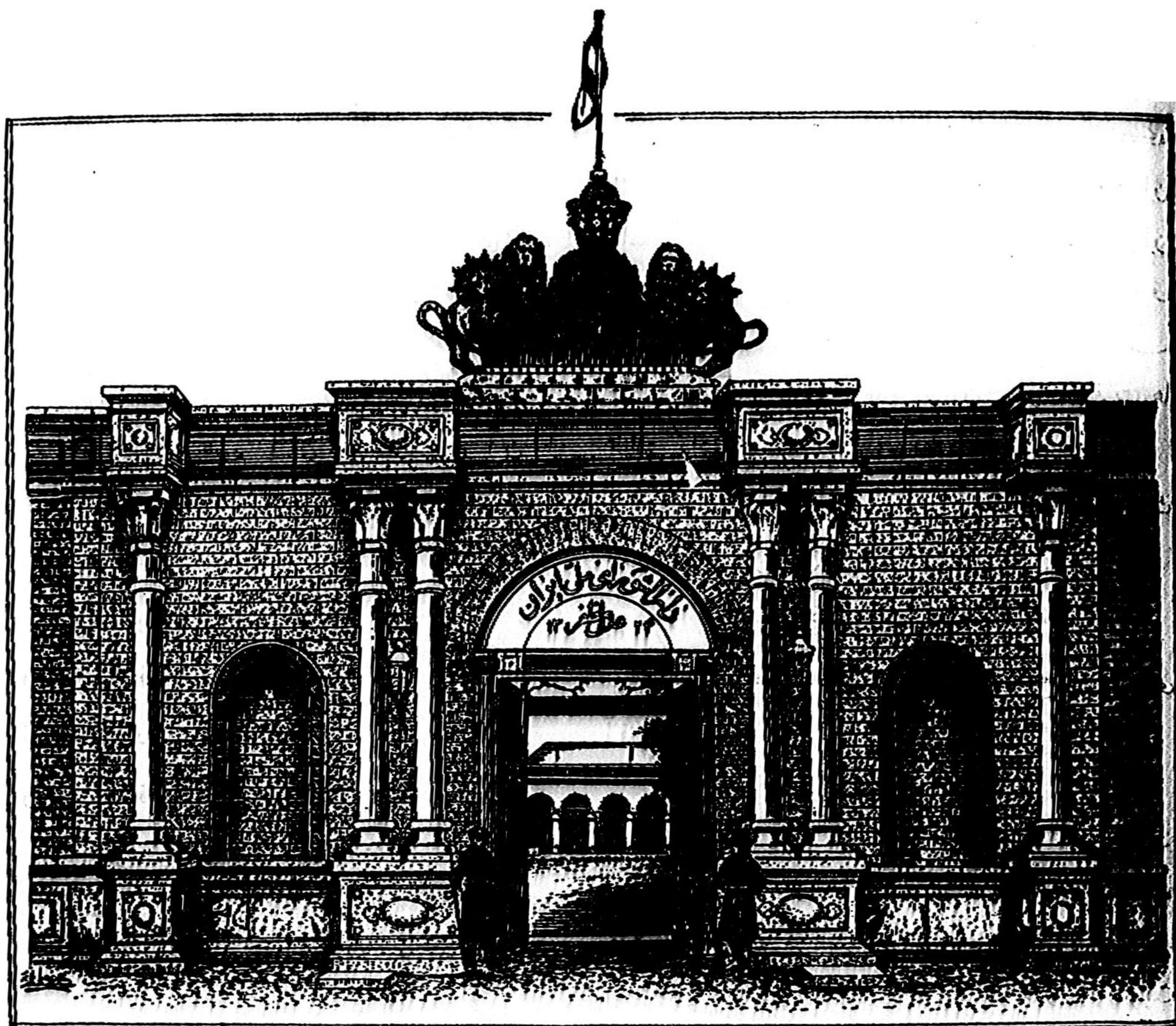

دوره ششم تفهینیه

<p>جلسه ۱۷۴</p>	<h1>بزرگراه مجلس</h1>	<p>شماره ۱۳۹</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجم جنبه ۹ آذر ماه ۱۳۰۶ مطابق ۶ جمادی الثانی ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کتبه مذاکرات در این شماره منتشر میشود مطبعه مجلس</p>	<p>قیمت اشتراک داخله ایران حالیه ده تومان خارجیه و دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران</p>

فہرست مندرجات

از صفحہ	الی صفحہ	عنوان
۲۸۲۵	۲۸۲۴	تصویب سرخصی آقاہان دکنر سنک - و زعم - و سہرا بخان سا کینپان
۲۸۲۷	۲۸۲۵	تصویب مذاکرات لسنہ مجوز کینسیرن بودجه راجع بہ بودجه ممانکتی

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنج شنبه ۹ آذر ماه ۱۳۰۶ مطابق ۶ جادی الثاني ۱۳۴۶

جلسه ۱۷۴

(مجلس دو ساعت و يك ربع قبل از ظهر بریاست
 آقای پیرنیا تشکیل کردید)
 (صورت مجلس روز سه شنبه هفتم آبان را آقای
 بی سلیمان قرائت نمودند)

رئیس -- صورت مجلس اعتراضی دارد یا نه ؟
 (گفتند خیر)

رئیس -- خبر کمیسیون عرایض و مرخصی راجع

مرخصی آقای دکتر سنگ

(خبر مزبور بشرح ذیل خوانده شد)

آقای دکتر سنگ نماینده محترم مازندران برای ترتیب امور صحی و تأسیس مریمخانهای مازندران تقاضای بازده روز مرخصی از ۸ آبان برای مسافرت مازندران نموده کمیسیون نظر باینکه مسافرت ایشان برای خدمت ملت و مفید بحال اهالی مازندران است بازده روز مرخصی نماینده محترم را از هشتم آبان تصویب و خبر آن را تقدیم مینماید

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای زوار

زوار - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی - اولاً بنده زمینه مخالفتم درباره آقای دکتر سنگ چندان نیست بجهت اینکه میدانم ایشان تشریف برده اند آنجا و يك زحمانی هم کشیده اند و خیلی هم از ایشان تشکر دارم اما مخالفتم در باب این است که يك چیزی که مال گذشته است حالا نباید اجازه گذشته را بگیرند این چیز غیر صحیحی است. حالا امروز بنده میخواهم بروم اجازه بگیرم يك چیزی است ولی بنده بروم و بعد بیایم راجع به گذشته اجازه بگیرم صحیح نیست. بنده رفته ام و آنجا مانده ام و بجهت ملت یا مملکت با خودم يك کاری کرده ام و حالا برگشته ام آمده ام و اجازه گذشته ام را میخواهم این يك چیزی است که بنده نمی توانم موافقت کنم

رئیس - آقای دادگر

دادگر - آقای دکتر سنگ در این مسافرت واقعا برای حوزه مأموریتشان يك شخص مفیدی بوده اند و در آنجا استراحت نکرده اند و کارهای شخصی خودشان را هم مراقبت نکرده اند و منحصراً راجع به امور صحی

ایشان را تصویب و راپرت آزا تقدیم میدارد. مجوسی کمیسیون این خبر را تأیید نموده و تصویب شد

رئیس - رأی گرفته میشود. مرخصی هفت روزه آقای سهراب خان ساکینیان آقابابیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. بودجه مملکتی مطرح است

آقای حق نویس

حقنویس - این طرزى که این خبر بعنوان بودجه تنظیم شده است قسمت اول آن بعنوان تخصیص عایدات عمومی نوشته شده است. نظر نمایندگان محترم را باین مسئله جلب میکنم که فلسفه و علت این که باید بودجه بتصویب مجلس شورای ملی برسد تنها این نیست که مجلس شورای ملی بداند که عایدی مملکتی چقدر است و بداند که این عایدی هم به چه مصرف میرسد بلکه بیشتر از این نقطه نظر است که سنخ عایدی را بداند. یعنی بداند که این عایدی بوسیله مشروع گرفته میشود یا بوسیله نامشروع همینطور که آقایان محترم بنوبه خود فرمودند میتوان گفت علت غائی مشروطیت موضوع بودجه است که بدون تصویب نمایندگان چیزی از کسی گرفته نشود و بدون تصویب آنها هم مصرف نرسد.

بنا بر این باید نمایندگان مات بدانند که این عایدی از کجا است و چراست؟ برای اینکه نسبت به مسئله بودجه و مالیات بقدری در قانون اساسی اهمیت داده شده که تنها قناعت باین اصل نشده که بودجه باید بتصویب مجلس برسد بلکه هیچ مالیات هم نباید بدون تصویب مجلس شورای ملی اخذ شود. یا این که هیچ مالیاتی نباید بدون تصویب مجلس گرفته شود و اقسام مالیات ها باید با تصویب مجلس گرفته شود یا وجود این هم جمع مالیاتها را باید مجلس بداند و هم صرفش را. یعنی دو دفعه باید مجلس نظر کند. يك مرتبه آن عنوانی را که میگیرند مجلس باید تصویب کند و طرز گرفتنش را معین کند. و قانون

مالیات وضع کند بکمرتبه هم باید بودجه جمع و خرج آن را تصویب کند این جا فقط از عنوان عایدات عمومی جز مبلغ چیزی نوشته نشده است این جا يك نماینده ملت که میخواهد ببودجه مملکتی رسیدگی کند و بفهمد که این پول بچه عنوان گرفته میشود در صورتیکه این جا معین نمیکند که عنوانش چیست در اینصورت چطور میتواند تصویب کند یا رد نماید. مثلاً نوشته شده است مالیات مستقیم فلان قدر

جلائی - چقدر است

حقنویس - مالیات مستقیم سه میلیون و صد هزار تومان است. این مبلغ بچه عنوان گرفته میشود؟

بکنفر از نمایندگان - بعنوان مالیات مستقیم

حقنویس - این مالیات مستقیم نیست مالیات مستقیم يك عنوانی نیست که در تحت این عنوان مجلس يك قانونی وضع کرده باشد. مالیات مستقیم ممکن است چند نوع مالیات باشد مالیات مستقیم يك کلی است که در تحت این کلی ممکن است عناوین مخصوصی باشد بتصویب مجلس شورای ملی و بدون تصویب مجلس شورای ملی صرف مالیات مستقیم که يك فرد دارد؟ این که نیست علاوه بر این ...

جلائی - مالیات مستقیم نقدی است و جنسی.

حقنویس - جنابعالی بنوبه خودتان حرف بزنید. تا بیا مالیات مستقیم يك اسمی از اسم مالیات ها بود و يك قانونی هم مجلس وضع کرد برای اجرای این قانون يك مدتی معین کرده اند. خوب ما همین راه نمیدانیم که این مقداری که راجع بعایدات مالیات مستقیم نوشته شده است عایدات همان مالیاتی است که مجلس وضع کرده یا عنوان دیگری است که ما نمیدانیم. آقای محترم در ضمن بیاناتشان فرمودند که این عایدی همان مالیاتی است که مجلس وضع کرده است. بله ما هم قبول داریم که مجلس وضع کرده است اما این قضیه را نمیدانیم که این عایدی همان مالیات موضوعه است یا عایدی آن طرز

بنده هم این را انکار نمیکنم. وقتی که عنوان مالیات ها با مجلس شورای ملی است البته عایدی قطعی آنرا نمیشود پیش بینی کرد ولی این راجع بمقدار است که يك پيش بينی تقریبی بکنند اما عایدی را باید عنواناً مجلس شورای ملی بداند و سبق باشد که عنوانهای عایدی چیست و این عنوانها مشروع و مطابق قانون است و میتواند تصویب کند بامطابق قانون نیست و نمیتواند تصویب کند ولی این طور که بعنوان نقدی نوشته شده است مالیات مستقیم جنسی اینقدر. این را بنده نمیدانم چطور میشود رأی بتصویبش داد.

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

مدرس - در مواد است بادر کلیات؟ در کلیات عرضی ندارم در مواد عرض دارم

رئیس - آقای محمد ولی میرزا را عرض کردم

محمد ولی میرزا - چند نفر از نمایندگان محترمی که در این جا بعنوان مخالفت اظهاراتی فرمودند بنده بعضی از اظهارات آقایان را اینجا یاد داشت کرده ام ولی قبل از اینکه در اصل قضیه وارد بشوم ناچارم يك قسمتی را بعرض آقایان محترم برسانم و آن این است که در بدو امر بعضی از آقایان اظهار فرمودند که این بودجه چون ناقص است بهتر این است که رجعت کند به کمیسیون تا تکمیل شود و بعد بیاید در مجلس جزو دستور شود بنده از بدو امر جداً با این فکر مخالف بودم و علتش هم خیلی واضح است زیرا امروز که بیش از چند ماهی بآخر سنه ۱۳۰۶ مانده است و بودجه کل مملکتی بهمین صورت ناقص به مجلس آمده است که بنده خودم هم تصدیق دارم که این صورت يك صورت کامل آن صورت تحت اللفظی که نسبت بکلمه بودجه قائل هستند نیست ولی بعقیده بنده به همین صورت و شکلی که این بودجه آمده در مجلس مطرح شود بمراتب بهتر از آن نظری است که بعضی از آقایان دارند و معتقدند که بر گردد بکمیسیون و باز هم در کمیسیون بماند و بالاخره مثل

دوره پنجم تقنینیه بشود که اگر نظر محترم آقایان باشد در بهمن ماه ۱۳۰۵ بودجه هزار و سیصد و پنج وقتی آمد در مجلس دوسه روز بعد از آن امام تقنینیه دوره پنجم منقضی میشد و مجلس بر هم میخورد. بنده این مسئله را هیچ نمی فهمم خصوصاً آقایان که سابقه نمایندگی در ادوار گذشته دارند چه نفعی از این نظریاتی که داشتند عایدشان شد و با آن طرزى که بودجه در دوره چهارم و پنجم آمد و در مجلس مطرح شد چه اصلاحی را موفق شداند؟ چه از نقطه نظر مملکتی و چه از نقطه نظر پیشرفت نظریات اصلاحی خودشان؟ ولی بر عکس بنده خیلی خوشوقتم و تشکر میکنم از اعضاء کمیسیون بودجه که در این دوره بودجه را نکشاندند به آن روز های آخر عمر مجلس که بعد يك بودجه بیاورند و بگویند يك مخارجی شده است و امروز هم غیر از این که يك رائی باقیام و قعود و با سرعت بدیم هیچ کوند اظهار دیگری نتوانیم بکنیم. ولی حالا که این بودجه آمده است بعقیده بنده نفع عمده اش این است که آقایان از نقطه نظر تنقیدی و اصلاحی میتوانند مطالب خودشان را بفرمایند و بنده معتقدم که باید مخصوصاً اعضاء کمیسیون بودجه و هیئت دولت کاملاً این نظریاتی که در این جا اظهار میشود در مد نظر بگیرند و یاد داشت بکنند و این را در واقم زمینه بودجه سنه ۱۳۰۷ قرار بدهند. اگر این کار بشود بعقیده بنده يك جدیت بزرگی شده و يك قدم اصلاحی در اساس تدوین بودجه آینده برداشته شده و اگر این کار نشود باز همین است که هست و همانطور که عرض کردم در دوره گذشته چند روز باخر عمر مجلس آمدند از ما رأی خواستند برای تصویب بودجه. ولی امروز چند ماه قبل آمده اند و ما وعده میدهند که بودجه های تفصیلی تحت طبع است و خواهد آمد و ما هم خواهیم دید. دیگر اینکه در يك قسمت از بیاناتی که آقایان مخالفین فرمودند و در جواب آنها چه آقای مخبر و چه

آقایان موافقین اظهاراتی فرمودند بنظر بنده يك جمله کلی در این فرمایشات جلوه گر بود که گمان میکنم در آن جمله هیچیک از موافقین و مخالفین نظر مخالف و مغایری نداشته باشند و آن راجع بجریمان اوضاع اقتصادی مملکت است که بودجه هم در واقع روی آن اصل گذارده میشود اگر ما در واقم بفکر اصلاح اقتصادی باشیم و بخواهیم يك عملیاتی بکنیم البته بودجه مملکت ما در آتیه خیلی وسیعتر و بهتر و با نامین نظر آقایان تدوین خواهد شد. یکی از آقایان نظرش این بود که بودجه معارف ما بسیار کم است در صورتیکه در اول خودشان زردید داشتند این قلم بیست و چند میلیونیکه اینجا گذاشته شده است آیاملت ما توانائی دارد که در آتیه هم بپردازد بانه و بعد هم نقض فرمایشات کلی خودشان را فرمودند و تصور می کنم که آقای فرمند بودند که در ضمن بیانات خودشان نقض جمله اولیه خودشان را فرمودند. فرمودند در اروپا اینطور است که بمعلم سالی هزار فرانک میرسد و بالاخره به معلم فلانقدر حقوق میدهند و این بکلی نقض آن اظهارات اولیه بود که فرمودند. زیرا خودشان زردید کردند که فرمودند که آیا این ملت استطاعت دارد که از هذاه السنه بیعد باز هم این بیست و چهار میلیون تومان را بدهد بانه بعد فوری در یکی از اقلام چسبیدند که بودجه معارف خیلی کم است در صورتیکه این بودجه ایست که مال دوره پنجم تقنینیه است و بنده خاطر دارم در دوره پنجم بودجه معارف هفتصد و چند هزار تومان بود ولی در این دوره باعواندی که تخصیص دارد بمعارف باز يك میلیون و نیم بودجه معارف است و البته آقا با آن نظر حادی که دارند که بودجه معارف ما تطبیق بکند بایکی از بهترین بودجه های معارف اروپا تصدیق میفرمایند که اگر همه ساله مثل از سیصد و پنج ناسیصد و شش يك قدم هائی برداشته شود بسیار خوب است. و آقا باید قانع باشند بهمین قضیه و امیدوار باشند که در يك ادوار

دیگری بودجه معارف ما بشود پنج میلیون تومان بجهت اینکه از سیصد و پنج ناسیصد و شش قریب هشتصد هزار تومان تفاوت پیدا کرده است زیرا در دوره پنجم هفتصد هزار و خورده بود و حالا يك ميليون و نیم است پس با آن نظری که آقا از لحاظ تنقید داشتند این قلم بر بد نبوده است و روی هم رفته از آن بد ترش را ما داریم. ولی يك اصلي را بنده در نظر داشتم و میخواستم این جا گوشزد کنم اگر چه در موضوع بودجه از نقطه نظر کلی مخالفم ولی شاید در اقلامش اکثرأ مخالف نباشم برای اینکه نا مخالف باشم نمیتوانم آن نظر تنقیدی خودم را بیان کنم و در این اصل همه آقایان موافقت بنده هم مثل سایر آقایان و آن این است که مادام که مجلس شورای ملی ما از نقطه نظر اقتصادی و تشکیل اقلام جمع فقط منظورش این باشد که بهترین منبع ثروت مملکت کیسه مردم است که همینطور دست کنند توی کیسه مردم تا هر کجا که ممکن است فرو برود در بیاورند و بگویند این اقلام جمع و در مقابل آن هم يك خرجی منظور کنند و این نظر را چه مجلس شورای ملی داشته باشد و چه دولت نظر خوبی نیست. زیرا اگر آقایان بگذردی الصاف بدهند مجلس شورای ملی هم کار فوق العاده نکرده است. بنده خودم سه دوره افتخار عضویت مجلس شورای ملی را دارم و شاید بعضی از آقایان هم از دوره دوم بوده اند. مجلس شورای ملی غیر از این که بعضی قوانین آنها از نقطه نظر تعقیب همین اصل گذرانده است که مثلاً فلان مالیات را از فلان مال التجاره بگیرند و بعد هم مثلاً خرجی برایش معین کرده است مثل ایجاد کارخانه آهن ذوب کنی و گفته اند آن پول را میکبریم و میدهیم بکارخانه آهن ذوب کنی ولی هنوز منافعی از این محل عاید ملت نشده است بنا بر این بنده عقیده ام این است که این رویه را باید بهم شکست و بر هم زد و منافع اقتصادی را کیسه مردم قرار نداد. آقای روحی قبل از دستور راجع بکارخانه سمنت سازی اظهار فرمودند. همین مسئله را

بسنجند به بینند این مخارجی را که میکنید با این بودجه ها و اقلام درشت که به جمع خودتان می آورید چه ضرر دارد يك چنین کارخانه تاسیس کنید؟ یکی از اقلام برجسته واردات ما سمنت است که در سنه هزار و سیصد و شش قلم گمرکیش نظرم هست که بالغ بر پانصد هزار تومان در این مملکت سمنت خارجه وارد شده است و امروزه دوبرابر شده است و البته در آتیه که ما شروع خواهیم کرد به کشیدن راه آهنمان نمیدانم این اقلام بکجا خواهد رسید. بجهت اینکه همیشه ما محتاجیم و یکی از چیزهای ضروری برای شوسه کردن راه و پل سازی و راه آهن سازی سمنت است و از ضروریات اولیه است. چرا در این باب فوری يك ترتیب اثری نمیدهند؟ ولی بنده قائل باین هستم که اگر فردا وزارت فوائد عامه اعلان بکند که از حالا تا يك ماه دیگر دولت میخواهد اجازه انحصاری یا غیر انحصاری بدهد يك عده زیادی از نجار هستند که حاضرند کارخانه سمنت سازی وارد ایران کنند بنده خودم قول میدهم که در قسمت آذربایجان متجاوز از پنجاه نفر از نجار سرمایه دار هستند که انتظار این مسئله را دارند ولی به کی و به کجا رجوع کنند؟ کی در این کارها باید مقدم بشود؟

بکنفر از نمایندگان - دولت.

محمد ولی میرزا - این است که بنده گمان میکنم سیاست کلی چه از نقطه نظر دولت و وقتی که دولت را هم صرف نظر کنیم بنده عقیده ام این است که خود مجلس باید این سیاست را داشته باشد. باید از بدو امر از روزی که مجلس تشکیل میشود و لوایح متعدد خرج میآید به مجلس ما همیشه يك سیاست اقتصادی معین و معلومی از روی يك پروگرام و اصولی میداشتیم. و یکی از اصل های برجسته که ما در نظر میکردیم این بود که هر روزی که دولت يك لایحه پنجتوماتی می آورد این جا ما این اظهارات را میکردیم

و بالاخره دولت را ناچار میکردیم که در نظر بگیرد که يك منابع ثروتی در مملکت ایجاد کند و در آن منابع ثروتی شرکت بکند و آن را وسعت بدهد و با عوائد آن این نظر تنقیدی ما را تأمین بکند. بودجه معارف ما بشود پنج میلیون، بودجه راه سازی ما رقی بکند. بودجه صحیه ما رقی بکند که این را هم میخواستم در جواب یکی از آقایان مخالفین عرض کنم که از نقطه نظر تدریج این بودجه بد بودجه نیست. زیرا بنده میبینم که در دوره چهارم که بودجه آمده است به مجلس برای صحیه کل مملکتی صد و شصت هزار تومان منظور شده بوده است ولی در این دوره در صورتیکه با عوارضی که اختصاص دارد به صحیه مملکتی بودجه اش قریب دویست و شصت هزار تومان است و البته آقایان باید بیشتر از صد و شصت هزار تومان است ولی البته این مبلغ هم آرزو و آمال ما نیست. بودجه صحیه این مملکت باین عریض و طویلی آن هم با احتیاجاتی که دارد نباید این قلم باشد خیر باید بودجه صحیه این مملکت چندین کرور تومان بشود نه دویست و خورده هزار تومان ولی نسبت بدوره پیش که صد و چیزی بودجه آن بوده است قطعاً این مبلغ خوب است و هیچ محل تردید نیست چنانچه در اقلام جمع هم در این جا آقای نماینده محترم که بعنوان مخالفت اظهاراتی فرمودند تمام بطور استفهام بود مثل اینکه تمام این قضایا بطور رمز در واقع بوده است چون همه اش اظهار بی اطلاعی فرمودند که ما چطور به بینیم و بطور تردید فرمودند که ما نمی دانیم این اقلام همان اقلامی است که در سابق تصویب کرده ایم و این اقلام شاید آن اقلام نباشد این گمان میکنم خیلی جوابش مشکل باشد مگر اینکه خود نماینده محترم دنبال تحصیلدار مالیه در دهات و قصبات جزء بروند تا معلوم شود این همان اقلام است یا نه و البته ظن غالب این است که این اقلام همان اقلام است و راجع بمالیات جنسی

اظهاراتی فرمودند گمان میکنم غیر از این ترتیب دیگر داشته باشد، بودجه نویسی همین است. بعلمت این که مینویسد يك ميليون و هفتصد هزار تومان با دو میلیون مالیاتهای مستقیم، البته وقتی که این يك ميليون و چند هزار تومان معین شده بودجه خود را کمیسیون بودجه معین کرده و کمیسیون بودجه هم البته يك کمیسیون آزاد و بازی است و ممکن است آقایان بآنجا مراجعه میکردند و کاملاً از ریز این يك ميليون یا چند میلیون تومان مستحضر میشدند و بعلاوه ذکر اینکه این اقلام مالیات مستقیم است این خودش يك جزئی است این معلوم میکند که در سلك عوائدی که اخذ میشود مالیات مستقیم است مالیات مستقیم هم معلوم است چیست. مالیات ارضی ما مالیات مستقیم ما است. مالیات ارضی یا مالیات جنسی است یا مالیات نقدی است که اخذ میشود غیر از این مالیات دیگری نیست ضمناً تصور میکنم که از نقطه نظر حقوقی و حقگذاری اگر نخواهیم این قضیه را اینجا منظور بداریم در اقلام بودجه در اقلام جمع هم مخصوصاً يك قدمهای اصلاحی شده است که نباید آقایان فراموش کنند که در سابق يك اقلامی بود که خیلی زنده بود و دولت از يك عوائدی استفاده میکرد که آن اقلام خیلی بضرر جامعه و ضرر ملت بود مثلاً از سوخته و شیره زبک. در گذشته در اقلام جمع ما يك مبلغ هنگفتی بعنوان فروش سوخته زبک بود که الحمدلله در دوره پنجم بکلی لغو کردند و حالا نیست و باز هم يك اقلام دیگری بود از قبیل نواقل از قبیل مالیاتهای سرانه، باج راهها، که تمام اینها در واقع مضر بود...

بعضی از نمایندگان - مالیات اصناف.

محمدولی میرزا - و آقایان همیشه شاکی بودند و مردم در زحمت فوق العاده بودند و ملت ابداً راضی نبود باین قضیه

و امروز آنها رفعم شده و خود این از نظر اصلاح خیلی خوب است و چنانچه اقلام دیگری گفته میشود اینها هم باید گفته شود با وجود اینکه چندین هزار تومان با قریب يك ميليون بلکه متجاوز از این اقلامی که بنده ذکر کردم از بودجه حذف شده است باز هم بودجه ما وقتی که قیاس میکنیم اقلام جمعش نسبت بدوره پنجم باز مقداری اضافه دارد از آن عوائدی که در دوره پنجم اخذ میشده است يك قسمت را هم بنده در اینجا استفاده میکنم برای اینکه تذکر بدم شما آقای وزیر مالیه هم تشریف دارند توجه بفرمایند و آن راجع به قلم مالیات دخانیات است. این مالیات دخانیات بطوری که قبلاً عمل میشده است و عمل شده بکلی بر خلاف نص صریح قانون مصوبه اجرا میشده است و فعلاً هم این قضیه دخانیات با وجود اینکه ملاحظه میفرمایند در جمع قریب يك ميليون تومان منظور شده است در صورتیکه سابق مالیات صدی سی که اخذ میشد خیلی قلم جمعش بیشتر از این مبلغ میشد و آن از نقطه نظر این است که این مالیات مالیات بدی است و بد تنظیم شده است و در دوره پنجم که با آن عجله این مالیات گذشت بعد در عمل وزارت مالیه ناچار شد در اینجا که نقض قانون کند الان هم با وجود اینکه از طرفی قانون را نقض میکنند از طرفی آن قانون گذشته يك زحمت فوق العاده وارد میآورد و همین قلم شما ثابت میکند که این قانون اسباب تقلیل عوائد دولتی را فراهم میکند این قانون در صورتیکه صدی صد مالیات را علاوه کرده بود با وجود این بنده عرض میکنم از آن مالیات صدی سی که در سابق اخذ میشد عوائد دولت کمتر شده است امروز هم صدا و فریاد مردم از اجرای قانون دخانیات بلند است و البته در این قسمت هم باید توجهی بشود که يك قانونی از روی مطالعه و دقت و احتیاجات و طرز اصول زراعت نتواند بمجلس بیاید و مردم از این فشار راحت شوند.

فرمند - اجازه میفرمائید توضیح بدم چون سوء

تعبیر شده در عرایض بنده .
بعضی از نمایندگان - تنفس
رئیس - عده کافی نیست برای مذاکره چند دقیقه
تنفس داده میشود .
(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - آقای روحی

روحی - چنانچه مذاکره شد مکرر گفته شد وظیفه نمایندگی رسیدگی در جمع و خرج مملکت است باین معنی که ببینیم عوائد را از چه اشخاصی بگیرند و بچه مصارفی خرج میکنند و متأسفانه جز بعنوان مخالفت هیچ محلی در اطراف نظامنامه باقی نیست که بکنفر نماینده بتواند از نظر خودش و از نظر ولایت و مملکت و شهر خودش اظهار عقیده کند. بنده متأسفانه یاد داشتهایی که در اطراف بودجه داشتم همراه ندارم حالا متذکر شدم نوبه به بنده افتاده است لذا آنچه در نظر دارم عرض میکنم. مدتها است دولت در اطراف بودجه مملکت يك تبعیضات بین فاحشی روا داشته اند يك بودجه هائی میدهند مثلاً دو ایالت در عرض هم هستند بودجه معارف يك نقطه دو سه برابر است مال نقطه دیگر يك برابر علتش معلوم نیست در صورتیکه بطور تساوی از همه جا مالیات میگیرند و بطور تساوی مکلفند که ترفیه حال مردم را مراعات کنند. بطور کلی کرمان از سایر قسمتهای مملکت چه از حیث بلدی چه معارفی چه از سایر توجهات و مراقبتهائی که دولت میکند عقبتر است. من خجالت میکشم به آقایان عرض کنم که معارف کرمان با اندازه کرمانشاهان نیست. شرم آور است در يك ایالت وسیع کرمان که در سال مبلغها مالیات میدهد و اگر مقایسه کنند خیلی بیش از جاهای دیگر است يك مدرسه نه کلاسه متوسطه نباشد که در سال اطفال مردم مجبور نشوند بطهران بیایند. مکرر در این باب با وزرای

معارف و با سایرین مذاکره کردیم تزیب از ندادند. رئیس معارف کرمان ۱۴۰ تومان حقوق میگیرد و این تبعیض است تقریباً همان میزانی است که در شهر های کوچک مثل کاشان یا گلپایگان و خولسار میدهند. تمام مملکت در مقابل قانون مساوی هستند ولي چون اینها زیاد تر مالیات میدهند وعده شان هم زیاد تر است بهای تناسب باید استفاده کنند. متأسفانه اینطور است. بلدیة کرمان ۴۴۰ تومان. این خیلی بدبختی است حالا ممکن است آقای مخبر بایک نفر موافق بگویند در موقعی که نواقل در کرمان می گرفتند عایدات آنجا این بوده است. انشد کم بالله تمام صفحات کرمان باز کرده کردند عایدات نواقل نداشته است ۱۴ پس دولت تبعیض میکند و تبعیض بین میکند و این را بنده از نظر صلاح مملکت بقدری بد میدانم که واقعاً باید در اطراف این بودجه مخصوصاً کمیسیون بودجه و وزارت مالیه دقت کنند و این تقاضای را از قسمت جنوب مملکت رفع کنند. حالا بزرگ بمراتب از کرمان بدتر است. خوزستان بمراتب بدتر از زرد است تمام قسمتهای جنوبی مملکت در اثر عدم اعتنا و توجه دولت يك وضعیت رقت باری را بخود گرفته است (خود اینها اگر زحمتی کشیده اند مهربوط بدولت نبوده است. خود آنها يك زحمتی کشیده اند) و دولت نهایت غفلت را در این موضوع کرده است و بنده دولت فعلی و دولت های سابق را در این خصوص مفسر میدانم یکی دیگر از مواردی که دولت در خود مکرر تبعیض میکند ، فرق نمیکند وزارتخانه های ما همه در عرض هم هستند قانونی داریم اسمش قانون استخدام است که نالسویه باید در تمام وزارتخانه ها اجرا شود. يك وزارتخانه است اسمش پست و تلگراف است. شرم آور است که بنده عرض کنم رئیس پست هشت تومان حقوق میگیرد آنوقت فراش وزارت مالیه سی و یکتومان می گیرد. بکتومان را چرا کمتر میگیرد ؟ برای اینکه زیر

مثل باشد
آقا سید یعقوب - این زیاد است. او کم نیست روحی - عجب. تلگرافخانه هم که عایدات دارد پست شما هم که عایدات دارد بچه مناسبت این تبعیض بین را دولت در مرکز میکنند. کمیسیون بودجه هم نشسته است نگاه میکنند و ابداً توجه نمیکند بودجه را بیاورند مرتب و منظم کنند هم وعده میدهند که بودجه آورده ایم. در مقابل این حرف بنده میل دارم استدلالی جواب بشنوم نظرم میآید که يك روز راجع به مسیو مارتین عرض کردم که این متخصص ذوب آهن چکار کرده است ؟ آنوقت خدمات و وظایفی که دیگری انجام داده بود بمن جواب دادند بعد هم آقای آقا سید یعقوب بلند شدند شرحی بطور سفسطه تعرض فرمودند هیچ نمیتوانم عرض کنم بطور خدای نخواستہ استاد محترم من هستند ولي جواب من نبود میل دارم بمن بیهان جواب بدهند ، فقره فقره اعتراف کنند بقصور خودشان و بگویند تکمیل میکنیم چطور میشود بکنفر فراش سی و يك تومان بگیرد آنوقت مسؤل يك رشته پست که بسرویس بین المللی دنیا هم اتصال دارد و از او مسؤلیت میخواهند ، هجده تومان بگیرد یا بقول آقا هشت تومان بگیرد قانون استخدام چرا نباید اجرا شود ؟ بنده عضو پست و تلگراف را میشناسم چهل سال است سابقه دارد از رتبه چهار نجواز نکرده وزارت مالیه هیجده مدیر کل دارد. اینک طرز زندگی نیست. این مارا به بدبختی میبرد. این را چه باید کرد. من نمی فهمم روی واسطه است ؟ روی چه اصلی است که تا کنون این رفتار غلط در مملکت مجری بوده است ؟ بنده استرحام میکنم از دولت ، از کمیسیون ، از مجلس این ادارات فرزند دولتند و بایستی بانها بنظر تساوی نگاه کرد دولت این تبعیضات را باید از بودجه رفع کند و بیش از همه توجه به پست و تلگراف کند. یکی دیگر مسئله شکایات غلط است. يك شکایات غلط

این را يك خـرج بيهوده ميدانم! و جز كار شكفي و خراب از وجود معاون هيچ چيز ساخته نيست. فايده معاون چيست؟ هي معاون، هي معاون، دولت امريكا كه من نميتوانم مقايسه كنم با خودمان و طرف مقابسه با ما نيست هيچ قسمتش كه بنده بگويم در ولايت امريكا كه ميرويد بكنفر پنج كار انجام ميدهد ولي اينجا براي هر كاري بكنفر معلوم ميكنند بكنفر هم معاون براي او تعيين مينمايند ميخواهيد براي اشخاص كار بتراشيد راهش اين است و الا دولت بايد اين مخارج بيهوده را برتد و كار درست كند وسيله اقتصاد را فراهم كند فلاح را تشويق كند و مردم را وادار كند پنبه بكارند. ابريشم بكارند. چيزهائي كه امروز ميتواند در بازار دنيا رونق پيدا كند چيز هائي كه امروزه در دنيا ميتواند ثروت زياد كند صادرات مملكت را زياد كند نهيه نمايد هي پشت ميز نشين و مفت خور زويج نكنند يا يك مؤسسات ديگر راه بيندازند و مردم را بسمي و عمل وادار كنند و الا هي كار درست كردن و ميز و صندلي و معاون! من نميدانم كار بكجا خواهد رسيد و بالاخره ما نميتوانيم در اطراف عايدات مملكتي يك قدم براي اقتصاديات برداريم و نميتوانيم يك ميليون صادرات زياد كنيم و الا ما يك عايدات داريم كه اگر نفت جنوب و كمرك را از ما بگيرند مملكت ما ورشكست ميشود. ماصددينار نتوانسته ام در ظرف اين چندسال عايدتي براي مملكت نهيه كنيم اينها حقيقتاً بد بختي است. اين پولها را براي چه مي دهند؟ مسؤل كي است؟ من نمي فهمم كميسيون بودجه چرا دقت و رسيدگي نميكنند. اين مالياتي كه مردم مي دهند لا اقل يك مقدارش را صرف خود آنها بكنند بنده عرايضم از اين قبيل بود و بازم هست و اميدوارم كه اگر وقت و زمان بمن برسد بازم عرض كنم، يكي ديگر از كار هائي كه وزارت پست و تلگراف بايد انجام بدهد تقليل قيمت تلگراف است. اين تلگراف با كلفه دو عباسي بنده تصور ميكنم كه اگر لصف اين قيمت يعني

ما داريم، من جمله تشكيلات پست و تلگراف، چون آقاي كفيل محترم كاملاً طرف اعتماد بنده و اكثريت مجلس هستند و بنده بيشتر از همه به توانائي و درستي ایشان معتقدم ميل دارم كه در حضور ایشان اين اظهارات را بكنم و از ایشان قول بگيرم كه اين تقاير را از بودجه مرتفع كنند رئيس كل پست معاون رئيس كل پست، رئيس كل تلگراف معاون رئيس كل تلگراف مدير كل شعبه تخريرات پستی، شعبه تخريرات تلگراف، كابينه وزارتني، يك جنجالي راه انداخته اند، من نميدانم از چه نظر اين تشكيلات غلط هست و حال آنكه همه اينها را بكنفر مدير كل ميتواند در وزارتخانه اداره كند. من نميدانم اينها يعني چه و چه وظايفي را انجام ميدهند. براي اينكه حقوق باشخاص بدهند اينها را درست كرده اند. اين وزارت پست و تلگراف بنظر بنده يك اداره با عظمت بيشتر نيست و بالاخره مثل كمرك بايد جزو وزارتخانه بشود و در مقابل ما وزارت صحيه ايجاد كنيم. و اين مخارج سنگين را جاي ديگر خرج كنيم چرا بايد عناوين متعدد و تشكيلات رنگارنگ باشد. در صورتيكه كار باين مختصري است. من نميدانم اين تشكيلات غلط بالاخره در اطراف بودجه مملكتي اصلاح خواهد شد بانه همينطور خواهد ماند. اگر اصلاح نميشود بهتر همان دوازدهم است زيرا ما بايد يك مخارج زيادي را تصويب كنيم و در مقابلش استفاده نكنيم. اگر اصلاح ميشود بنده موافقم كه دوازدهم بازي را بايد دور انداخت و بودجه در حدود احتياجات مملكت و چيز هائي كه واقعاً لازم است نوشته شود و چيز هائي كه لازم نيست موقوف شود بكي از آنها مسئله معاون است. بنده تعجب ميكنم كه در اين وزارتخانه هاشميه هر دايه هر جائي ميرويد ميگويند بكنفر معاون است. من نمي فهمم معاون چه وظيفه انجام ميدهد. معاون جز براي شخص وزير كه معاون پارلمان باشد باين معني كه امروز وزير در اينجا مورد سؤال است در مقابل بودجه دفاع ميكنند معاون كاغذ او را امضا كند يا بالعكس در ساير ادارات بنده

يك عباسي بكنند ما چهار برابر اين عايدات پيدا ميكنيم بجهت اينكه وقتي ارزان شد مردم ميتوانند استفاده كنند. اين زنج كراف را بنده نميدانم از چه راه گذرانده اند و مردم را از اين استفاده محروم كرداند. باين جهت گمان ميكنم كه اين مسئله مورد دقت است و خاطر محترم اعضاء كميسيون بودجه را مخصوصاً جلب ميكنم كه با ادارات تلگراف در اين مورد مذا كره كنند و اين را تقليل بدهند كه مردم استفاده كنند. در هيچ جاي دنيا، تلگراف قيمتش زيادي مملكت ما نيست. در مالك اروپا قيمت تلگراف با پول مملكت ما از صد دينار تجاوز نميكنند ولي از ما كلفه دو عباسي است و اين پول را هم مردمان و كسان بايد بدهند كه طرف احتياجند و اگر قيمت تلگراف را پائين تر بياوريد البته استفاده از اين راه خيلي زياد تر خواهد شد، ديگر اينكه يك قسمت هائي است كه به عقیده بنده غفلت شده است و آن مسئله صحيه است گرچه شاهزاده محمد ولي ميرزا شرحي دفاعاً بيان فرمودند بنده مطلعم كه بودجه صحيه سابق بيش از صد و سي هزار تومان بود و امساله مبلغی اضافه شده است ولي بايد دانست كه اين مبلغ كافي نيست و يك مملكتي كه دائماً با امراض گوناگون از قبيل مالاريا، سل، امراض تناسلي و غيره دست بگريبان است بايد بودجه صحيه اش خيلي زياد تر از اينها باشد. ما بايد تمام باطلاق ها را خشك كنيم. و معابر را بسازيم. و خيابانهاي شهر ها را درست كنيم. و وسائل صحي را براي فقرا و بد بخت ها كاملاً فراهم كنيم. و الا اگر اينطور نشود تمام اقدامات ما نقش بر آب خواهد بود و صورت خوشي نخواهد داشت كه در مقابل دنيا بگوئيم كه صحيه داريم. و حقيقتاً دولت بايد اهتمام بكنند و يك اعتبار مكفي در همين بودجه براي صحيه منظور كند و تخصيص بدهد. بنده نميخواهم اين مسئله را عرض كنم ولي شايد آقا يان نمايندگان محترم جنوب مستحضر

باشند كه وبا با يك سرعت هر چه تمامتر به مملكت حمله كرد ولي صحيه مملكتي با نبودن اسباب و نداشتن وسائل موفق به جلو گيري شد. و اين يك چيزي است كه بنده بچشم ديده ام. و البته آقا يان باين حقيقت بايد اعتراف كند كه از هرگونه مخارجي بايد بزنند و بصحيه مملكتي اضافه كنند. و در اين امر كميسيون بودجه و دولت بايد اقدامات عاجل و اهتمام اساسي بكنند كه از هر جا اضافه ميرسد بصحيه اختصاص دهند. در موضوع بودجه معارف باز عرض ميكنم كه بودجه معارف مملكت ما خيلي كم است. و از همه چيز واجب تر است. اين بد بختي است براي ما كه در پاي تخت و مركز مملكت مان هنوز يك مدرسه دار الفنون و يك اوينورستيه حساب و عالي نداريم تا بتوانيم چند نفر شاگرد حسابه تربيت كنيم. و بنده با فرستادن شاگرد باروبا موافق نيستم و اين وضعيت را خوب نمي دانم زيرا بچشم خودم ديده ام كه اين شاگردان وقتي ميروند باروبا و مراجعت ميكنند جز ايجاد بد بختي براي ما هيچ نتيجه ديگري ندارد. و جز خرابي از وجود اينها فايده ديگري براي مملكت و خودشان متصور نيست زيرا اين ها ميروند و يك وضعيات قشنگي را مشاهده ميكنند و وقتي كه بر ميگردند به تمام كائنات بد گوئي ميكنند در صورتيكه ابد آنوجه نميكنند كه در كجا محصيل كرده اند و فرق وضعيات مملكت خودشان با آنچه چيست و نميدانند كه خود آنها هم در مقابل مملكت يك وظائفي دارند كه بايد انجام دهند و يك گامهائي بايد براي سعادت مملكت خودشان بردارند و بالاخره مسؤليت هائي دارند. بنده معتقدم كه مؤسسات علمي بايد در اين مملكت تأسيس شود. ما بايد فاكولته هاي طبي و اوينورسته هاي عالي دار الفنون هاي خوب با قسمتهاي ديگر اقلا در مركز داشته باشيم. يك چيز ديگري كه بنده ميخواهم عرض كنم اين است كه خيلي ناسف ميخورم از يك ملتي كه شش هزار سال براي خودش

تاریخ معین میکند و هنوز يك لغت جامعی که کتاب و لغت زبان خودش بداند ندارد. ما امروز در تمام مملکت هنوز يك دائرة المعارف نداریم. آخر ملاحظه کنید مصر بها چه کرده اند. آخر ما هم يك فکری کنیم و يك قدمهای اساسی باید برداریم. از این بودجه های هنگفتی که ما برای این وزارت خانها درست می کنیم چه ضرر دارد صد هزار تومان را برای اینکار اختصاص بدهید. و يك دائرة المعارف درست کنید آخر ما هر روز به ترقی میرویم و باید عقب نمانیم. این عریضی بود که فعلاً بنظر بنده میرسد. در مواد این قانون هم يك عریضی داریم که باید عرض کنم و آن این است که بعضی از این مواد بن مورد و بن جهت تنظیم شده مثلاً مالیات سر شماری يك چیزی است از بین رفته و دیگر موضوع ندارد. خالصجات را از يك طرف دولت میخواهد يك جا بفروشد و از طرف دیگر اعانه و خرج برایش معین میکند در يك جا با يك ماده آمده اند قانون استخدام را از بین برده اند. در يك قسمت آمده اند و بپوش بطور آهسته مسئله انحصار تریاک را آورده اند در مواد جا داده اند در صورتیکه خود این کار صورت و مواد علیحده میخواهد. بهر جهت این صورت خوب تنظیم نشده و بنده در موقعش يك نظریات و عریضی دارم که عرض خواهم کرد.

کفیل وزارت پست و تلگراف - اعتراضاتی که نماینده محترم فرمودند جواب يك قسمتش با اعضاء محترم کمیسیون بودجه است و البته جواب هم خواهند داد. ولی يك قسمت دیگر چون مربوط به وزارت پست و تلگراف بود از این جهت بنده مجبورم يك جوابهایی خدمتشان عرض کنم. در ضمن اینکه ایشان در بند مذاکرات اظهار موافقت فرمودند و از این جهت اسباب تشکر و امتنان بنده را فراهم فرمودند ولی بعد يك حمله هائی فرمودند در قسمت اول که فرمودند فرمایند ایشان خیلی صحیح است بنده هم تصدیق میکنم که بد بخت ترین اعضاء دولت اعضاء پست و تلگراف هستند. در این مدت قلبی که

بنده در این وزارتخانه هستم و بودجه آنجا را دیده ام فوق العاده اسباب ناسف بنده شده است. برای اینکه سایر وزارتخانهها اگر يك حقوقی میگیرند گمان میکنم باندازه اعضاء وزارت پست و تلگراف خدمت نمیکند و بنده علت عقب ماندن این ها را حس کرده ام. علتش این است چون اعضاء پست و تلگراف يك کار هائی دارند که مجبورند شب و روز باین کارها اشتغال داشته باشند از این جهت يك وقت و فراغتی ندارند که بروند از خارج و يك تشبثاتی بکنند و برای خودشان يك دست و پائی بکنند. مثلاً فرانس هائی که در خارج مرکز هستند در ماه پنج تومان سه تومان حقوق میگیرند وقتی که خیلی فوق العاده بشود و ترقی بکنند آنوقت شش تومان هفت تومان میشود. از آقایان تصدیق میخواهم که يك فرانس چطور میتواند با سه تومان امرار معیشت بکند. و هكذا در قسمت های دیگری مثلاً کسی که سی سال سی و پنجسال مدت خدمت دارد بنده تصدیق میکنم که باندازه ثبات سایر وزارت خانها حقوق ندارد. و تا بحال هیچ این مسئله طرف توجه واقع نشده. ملاحظه فرمائید این قسمت پستخانه مرکز که اغلب آقایان مراجعات دارند میدانند که يك جای بد و کثیفی است بنده از دو نفر از نمایندگان محترم خواهش کردم که بیایند و وضعیت آنجا را ملاحظه کنند. در آنجا الان چهار پنج نفر اشخاص مسلول کار میکنند. عیبش این است که از يك طرف درب باز میشود و گرد و خاک میآید و از طرف دیگر پنجره و روزانه ندارد. و باین جهت در همانجا تجزیه میشود و دولت تاکنون باین فکر نیفتاده که اقلاً يك عمارتی برای اداره پستخانه تهیه و تاسیس کند که اقلاً اعضا بتوانند با صحت بدن کار بکنند در این موضوع بنده متشکرم که کمیسیون بودجه يك نظریات آنجا کرده و مشغول است. ولی بد بختانه اعتباراتی که بما داده اند در مقابلش يك مخارجی هم

گذاشته شده است بطوریکه متأسفانه بنده گمان نمیکنم امسال هم آن نظری که نماینده محترم آقای روحی و سایر آقایان محترم راجع به پست و تلگراف دارند اجرا شود یعنی گمان نمیکنم امساله بتوانیم يك کمک هائی باین بد بخت هائی که حقاً استحقاق دارند بکنیم یا آنها را اقلاً به پای اشل برسانیم. البته این نظر مورد توجه مجلس مقدس خواهد بود و بنده هم همین انتظار را دارم که اگر در هذه السنه نتوانستیم يك کاری بکنیم اقلاً برای سال آینده بتوانیم يك کمک هائی باین بد بخت ها بکنیم.

اما راجع به معاون که فرمودند بنده خواستم این قسمت را خدمتشان تذکر بدم و عرض کنم که پست و تلگراف دو اداره خیلی مهمی است که همیشه از برای هر يك آنها يك مستشار خارجی استخدام میکردند اگر آقایان توجه فرمایند با وضع چند سال قبل ملاحظه خواهند کرد که تا چندی قبل همیشه در اداره پست يك مستشار خارجی و در تلگراف هم همینطور يك مستشار بوده است و علتش هم این است که کار دو اداره خیلی زیاد است و بنده از آقایان استدعا میکنم تشریف بیاورند و ببینند چطور همه مشغول کارند. تنها باطاق معاون و رئیس تشریف نبرند بلکه در آن اطاقهائی که اجزاء کار میکنند تشریف ببرند تا درست وضعیت را مشاهده فرمایند. این همه مراجعات بکجا باید بشود؟ البته يك نفر رئیس میخواهد و رئیس هم بطوریکه معمول شده بکنفر معاون میخواهد. و در وزارت پست و تلگراف رئیس و معاون پست، رئیس و معاون تلگراف هر دو کار های مهم دارند ولی البته اگر يك وقت کمیسیون بودجه و مجلس شورای ملی بخواهد این اقلام را از بودجه مملکتی حذف کند البته هیچکس مخالف نخواهد بود. ولی بد بختانه بنده میبینم که در وزارت پست و تلگراف اصلاً تشکیلاتی وجود ندارد.

بنده مطالعه کردم و دیدم که اگر بخوام يك تشکیلاتی

بدم مخارج زیاد لازم دارد و اقلاً متضمن سیصد هزار تومان اعتبار و مخارج فوق العاده است آنها نه بعنوان اینکه ما میخواهیم مستخدمین قدیم رتبه یا اضافه حقوق بدهیم بلکه بعنوان اینکه يك مساعدتی با آنها کرده باشیم بهر حال اگر مجلس شورای ملی يك مساعدتی بفرماید و در باره اینها يك اضافه منظور کنند بنده هم قبولی کنم اولیته اگر ماند بودیم يك تشکیلاتی با حذف اقلام که در نظر است در وزارت پست و تلگراف خواهیم داد مسئله دیگری که بنده کاملاً موافقت دارم مسئله تخفیف قیمت مخارجات تلگراف است. خود بنده چند روز قبل مذاکره کردم و گفتم کله دو عباسی زیاد است. به بنده اینطور جواب داده شد که ابتداء سیصد دینار بوده و صد دینار اضافه از زمان نود و نه به بعد بوده است و آنرا هم اختصاص داده اند به بلدیة. حالا که بلدیة خودش يك عوایدی پیدا کرده ضرری ندارد که از این اضافه صرف نظر شود زیرا خود همین مسئله باعث نکس عایدی تلگرافخانه شده. و بنده کاملاً در این قسمت با نماینده محترم موافقت دارم و لایحه در این موضوع تنظیم و تقدیم مجلس خواهیم کرد و چون مسئله کسر باید با اجازه مجلس شورای ملی باشد اگر آقایان موافقت فرمایند و تصویب کنند البته بموقع اجرا گذارده میشود. ولی چیزی که بنده خودم میخواستم نمنا کنم این است که در سنه ۱۳۰۵ در ۱۴ آبان ۱۳۰۵ يك لایحه در تحت يك ماده راجع بقراردادهای منعقد در استکھلم تقدیم مجلس شده است و البته خاطر آقایان مسبوق است که هیچ قرار دادی اجرا نمیشود مگر با تصویب مجلس شورای ملی هر وقت آقایان نمایندگان نسبت بعملیات وزارت خانه ها يك نواقصی ملاحظه میکنند البته سؤال می کنند. استیضاح میفرمایند ولی اگر يك نمنا های قانون داشته باشیم و بتأخیر بیفتد نمیدانم بچه زبان باید خواهش کنیم و بعرض مجلس محترم برسانیم! استدعا دارم از

مقام ریاست که بکمیسور پست و تلگراف تاکید فرمایند که آن لایحه را هر چه زودتر حاضر کنند و مجلس بیاورند خیلی هم مختصر است و چیزی که راجع به مناسبات و روابط بین المللی است باید زودتر از مجلس بگذرد.

مخبر - فرمایشات نماینده محترم آقای روحی مشعر بر اینکه در بودجه يك تبعیضاتی شده که به تناسب احتیاجات تقسیم نشده است. این مسئله را اعضاء کمیسیون بودجه انکار ندارند زیرا تقسیم این وجوه بدست کمیسیون بودجه صورت نگرفته. این بودجه ها در تعقیب همان بودجه های قدیم است که دولت تقدیم مجلس کرده بود و روی شالوده آن بودجه های سابق است. منتهی کمیسیون بودجه هر چه توانست يك اصلاحات و جرح و تعدیل هائی در آن بعمل آورد. و این تبعیضات هم متدرجاً سال بسال باید اصلاح شود و نواقص بودجه البته بمرور باید رفع شود زیرا ما در واقع چهار سال است که کلیه دارای بودجه شده ایم و با این ترتیب نواقصش باید بتدریج رفع شود. چنانچه امسال که ملاحظه میفرمائید نسبت بسال قبل خیلی تغییرات کرده و بسیاری از نواقص سابق امسال رفع شده و خیلی از نظریاتی که آقایان نمایندگان محترم دارند در همین بودجه تأمین و اصلاح شده اینکه راجع به محرومیت قسمت جنوب شرحی اظهار فرمودند خود بنده یکی از اشخاصی بودم که چندی پیش قبل از دستور عرض کردم. و این مسئله در بودجه حالیه نا قدری که ممکن بوده خود دولت رعایت کرده و کمیسیون بودجه هم يك ملاحظاتی کرده من جمله رئیس معارف کرمان را که آقای روحی فرمودند و مثال زدند صد و چهار تومان حقوق دارد کمیسیون بودجه صد و شصت و چهار تومان برایش قائل شد. و تمام متحد الشکل شد وزارت معارف این طور پیشنهاد کرده بود کمیسیون هم تصویب کرد که ایالات برای اینکه اشخاص تحصیل کرده باید بروند و حقوق کافی نداشته باشند قبول نمی

کنند از این جهت نسبت به چهار ایالت يك حقوق واحد را قائل شد که همان حقوق رتبه هفت باشد.

بعضی از نمایندگان - زیاد است.

مخبر - موضوع سر معلم نیست بلکه سر رئیس معارف است. برای رئیس معارف این چهار ایالت رتبه هفت را قرار دادند.

آقا سید یعقوب - کار غلطی است. غلط.

مخبر - گرچه در خود کمیسیون هم بعضی از اعضاء مخالفت کردند مثل آقای آقا سید یعقوب ولی مادیدیم اگر بخواهیم اشخاص عالم تحصیل کرده بفرستیم کمتر از این قبول نمیکنند. و از آن طرف هم همین معارفی که ما اینقدر سنگش را بسینه میزنیم باید اشخاصی که بیست سال است زحمت کشیده اند و درس خوانده اند تشویق کنیم البته توسعه معارف مستلزم توسعه معارف است و مستلزم این است که اشخاص عالم و معلمین لایق بکارهای معارفی گماشته شوند.

اما راجع به بلدیہ کرمانشاه که شرحی اظهار فرمودند اینهم صحیح است ولی باید دانست که این مسئله مربوط به بودجه نیست. زیرا بلدیہ اصلاً مربوط به بودجه نیست و مربوط بقانون راه است. حالا در ضمن آن قانون که آورده اند ممکن است يك پیشنهاد اصلاحی فرمایند. غرض این است که عواید بلدیہ ها ربطی بی بودجه ندارد. اما راجع به تبعیضاتی که دولت در مرکز کرده است و به پست و تلگراف مثال زدید و فرمودید کمیسیون بودجه نشسته و تماشا میکند اینطور نیست. کمیسیون بودجه پس از چندین ماه مطالعه (علت اینکه در تقدیم این بودجه قدری تأخیر شده برای همین بوده است) قلم بقلم در این بودجه رسیدگی کرده و ملاحظات اساسی کرده و بالاخره اینطور تصمیم گرفت که برای صرفه جوئی هیچ اضافه حقوقی را در بودجه قبول نکند همین طور رفیع رتبه را هم قبول نکند

آقا سید یعقوب - هر دو دروغ شد

مخبر - در موضوع اعضاء پست و تلگراف همالطوری که مذاکره شد اشخاصی هستند که مدتهای مدید در آنجا خدمت کرده و زحمت کشیده اند و شاید مثلاً چهل سال است که در فلان نقطه رئیس پست است و امروزه سی یا چهل تومان بیشتر حقوق ندارد. کمیسیون در مورد اعضاء وزارت پست و تلگراف يك مساعدتها و استثناهائی قائل شد و کاری که کردیم این بود که در آنجا اشخاصی که تحت اشل بودند اجازه دادیم که اقلاً برتبه يك برسند و مشمول اشل شوند. و نسبت باشخاص بالا تر اضافه حقوق منظور نشده است

خلاصه اینکه کمیسیون نسبت باعضاء پست و تلگراف که خیلی ظلم بابشان شده بود يك رعایت هائی قائل شد. يك استثناء دیگری هم که کمیسیون بودجه قائل شد در بودجه معارف بود که برای تشویق معلمین که با حقوق کم و جزئی در ولایات میروند. و پنج تومان شش تومان هفت تومان بیشتر حقوق ندارند کمیسیون يك تصمیمی گرفت که يك اضافه حقوقی بآنها داده شود اما راجع به تشکیلات غلطی که اظهار فرمودید اگر نظر مبارک باشد کمیسیون بودجه از اول سال متوجه این موضوع شد چنانچه قانونی از مجلس گذشت که وزارتخانها مکلفند که قانون تشکیلات خودشان را بیاورند بمجلس و از تصویب مجلس بگذرانند و این پیشنهاد از طرف کمیسیون بودجه شد حالا اگر وزارتخانها نکرند باموفق نشدند ربطی بکمیسیون بودجه ندارد اما موضوع معاون که فرمودند کمیسیون بودجه کاملاً رعایت این نکته را کرده و هیچ جا جز برای وزارتخانها و وزیر معاون معین لکرده و در مورد کابینه هم قبول کرده زیرا رئیس کابینه مشمول قانون استخدام نیست و چون کسی باید باشد که مشمول قانون استخدام باشد از این جهت معاون کابینه هم قائل شده ایم و غیر از این دیگر معاون را قائل نشده ایم. در موضوع تقلیل قیمت تلگراف کمیسیون موافق است وزارت پست و تلگراف هم موافق است منتها مجلس باید تصویب کند راجع بصحبه و بودجه صحبه که فرمودند کم است

البته در این مملکت وسیع و عریض این بودجه برای صحبه خیلی کم است و باید بدیش از این ها باشد اگر چه نسبت به بودجه سابق مضاعف شده و حتی نسبت بسال گذشته زیادتر شده ولی خوب. باز هم از هر جا که اضافاتی که میرسد يك کمک هائی به صحبه میشود و در غالب اوقات این کمک شده چنانچه اود هزار تومان در همین امسال علاوه بر بودجه خودش باو داده شد با این همه حال علت اینکه کمیسیون بودجه رسیدگی به بودجه صحبه را عقب انداخت این بود که در ضمن اگر يك صرفه جوئی هائی از يك جا هائی پیدا شد به صحبه بدهیم و همینطور در قسمت معارف هم کمیسیون موافق است که يك اضافاتی بر بودجه معارف بشود ولی تصدیق میفرمائید که هر اضافه که بخواهیم بوزارت خانها بدهیم مستلزم يك تحمیلی بر ملت است و بالاخره منجر بان میشود که يك اضافه مالیاتی تصویب کنیم اما اینکه اشاره به بعضی از مواد این قانون کردید یکی اینکه فرمودند چرا برای خالصجات اعانه قرار داده اند در این موضوع باید عرض کنم که خالصجات مادام که فروخته نشده و در دست دولت است خود دولت باید اداره کند و عوایدش هم جزو ستون عایدات دولت باید نوشته شود از این جهت مطابق ترتیب سابق اجازه داده شده است که يك مبلغی بعنوان مساعده برای بذر داده شود اما اینکه فرمودند يك ماده راجع بانحصار زبک است باید عرض کنم که در این قانون بودجه ابتدا ماده راجع به زبک نیست فقط يك ماده هست راجع به مشتقات زبک که گویا آن ماده نظر نماینده محترم را جلب کرده است آن ماده میگوید دولت می تواند از مشتقات زبک استفاده کند برای حل بخارج. موضوع سر این است که سوخته زبک را سابقاً می سوزاندند و از بین میرفت ولی حالا میخواهند از آن استفاده کنند و مرفین از آن بگیرند برای اینکه جزو صادرات مملکت شود

رئیس - پیشنهاد ختم جلسه شده است.

از طرف نمایندگان - صحیح است.

مجلس نیمساعت از ظهر گذشته ختم شد